УДК: 343.851

DOI: <https://doi.org/10.32366/2523-4269-2020-72-3-169-176>

Назимко Єгор Сергійович,

доктор юридичних наук, старший науковий співробітник

(Донецький юридичний інститут МВС України, м. Кривий Ріг)

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-4949-4155>

Купрієнко Володимир Миколайович,

здобувач

(ВНЗ «Національна академія управління», м. Київ)

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1601-0679>

ВЗАЄМОДІЯ ПРАВООХОРОННИХ ТА КОНТРОЛЮЮЧИХ ОРГАНІВ ЩОДО ЗАПОБІГАННЯ ПОРУШЕННЯМ ПОРЯДКУ НАДАННЯ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ У ДІЯЛЬНОСТІ КРЕДИТНИХ СПІЛОК В УКРАЇНІ

У статті виокремлено напрями взаємодії Національної комісії з регулювання ринків фінансових послуг із Державною податковою службою України, Національним банком України, Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, Національною поліцією України, Державною службою фінансового моніторингу України. Наголошено на особливостях прийняття базового закону «Про запобігання злочинам», нормативно-правових актів, що забезпечуватимуть можливість налагодження тісної взаємодії між підрозділами Національної поліції та іншими суб'єктами запобігання порушенням у сфері надання фінансових послуг.

Ключові слова: кредитні спілки; взаємодія; кримінальні правопорушення; запобігання.

Постановка проблеми. Сучасний розвиток і розширення спектра фінансових послуг створюють передумови для активного залучення до ринків таких послуг споживачів, які зазвичай не мають достатньої інформації та необхідних знань про особливості та споживчі характеристики фінансових послуг. Водночас, як свідчить досвід інших держав, стрімкий розвиток пропозицій ринків фінансових послуг в умовах недостатнього рівня забезпечення захисту прав споживачів може стати причиною недовіри до таких ринків, а отже призвести до зниження попиту на запропоновані ними послуги. Тобто недовіра населення до ринків фінансових послуг не дає можливості активно використовувати його вільні кошти як інвестиційні ресурси, що спрямовуються на розвиток економіки [1].

Попри сформовану систему державного регулювання ринку фінансових послуг, визначення та розподіл повноважень щодо регулювання, нагляду й контролю за діяльністю фінансових послуг державне регулювання фінансового сектору економіки на сучасному етапі характеризується недостатньою ефективністю, відстає від сучасних тенденцій і вимог розвитку ринку, недостатньо враховує міжнародний досвід. Ключовою проблемою в здійсненні регулювання ринку фінансових послуг є недостатня координація дій між фінансовими регуляторами, що в процесі наглядової діяльності виявляється в неузгодженості їхніх дій під час прийняття нормативно-правових актів, недостатній координації дій в умовах системних фінансових криз, обмеженому обміні інформацією та недосконалості механізмів

взаємодії під час нагляду за діяльністю фінансових конгломератів чи пов'язаних осіб. Важливе значення має також подальша інтеграція України у світові структури, що визначають міжнародну політику в галузі регулювання фінансових послуг [2].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Деякі аспекти протиправної діяльності небанківських фінансових установ розглядали у своїх роботах В. І. Антипов, А. Ф. Волобуєв, Л. К. Воронова, А. А. Довгополик, А. В. Духневич, О. Є. Картамишева, В. В. Коваленко, В. П. Корж, О. Є. Користін, С. О. Криниця, В. В. Лисенко, Г. А. Матусовський, В. Л. Ортинський, А. І. Сирота, Л. М. Стрельбицька, В. Ю. Ткачук, О. Ю. Шишута, Н. О. Шмігельська, К. М. Чаплигіна, В. В. Черней, С. С. Чернявський та ін.

Сформульовані зазначеними авторами положення мають важливе наукове і практичне значення. Водночас сучасні реалії розвитку злочинності у сфері діяльності небанківських фінансових установ свідчать про те, що вона набула принципово нової якості, трансформуючись у кредитно-корупційні злочинні організації.

Метою статті є розкриття напрямів взаємодії Національної комісії з регулювання ринків фінансових послуг із Державною податковою службою України, Національним банком України, Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, Національною поліцією України, Державною службою фінансового моніторингу України.

Виклад основного матеріалу. Взаємодія суб'єктів запобігання порушенням порядку надання фінансових послуг у діяльності кредитних спілок в Україні характеризується наявністю різноманітних зв'язків, дослідження яких дає змогу підвищити ефективність впливу держави на нейтралізацію чинників, що зумовлюють правопорушення у сфері діяльності небанківських фінансових установ. Зазначені зв'язки в системі суб'єктів запобігання правопорушенням у сфері надання фінансових послуг мають бути взаємопов'язаними і скоординованими. Вони не повинні дублюватися. Це, власне, зумовлює важливість дослідження взаємодії (координації) суб'єктів запобігання порушенням порядку надання фінансових послуг у діяльності кредитних спілок в Україні під час реалізації ними своїх функцій. Зв'язки, що визначають сутність взаємодії правоохоронних, господарських та інших органів у сфері запобігання порушенням порядку надання фінансових послуг, повинні мати своє юридичне закріплення та ґрунтуватися на єдиних принципах.

Регулювання є однією з основних функцій держави, яка полягає в здійсненні впорядковуючого впливу на окремі суспільні відносини. На думку О. Безуха, необхідність здійснення державного регулювання у сфері економіки зумовлена постійними змінами (соціальними, економічними, політичними, технічними) в розвитку суспільства, які потребують швидкої реакції [3, с. 79]. Таким чином, у структурі державного апарату має бути передбачений суб'єкт, метою діяльності якого буде забезпечення належного, ефективного та своєчасного правового регулювання в певній сфері (зокрема у сфері ринків фінансових послуг) із врахуванням необхідності балансу публічних і приватних інтересів.

Ринок фінансових послуг передбачає функціонування декількох груп суб'єктів [4, с. 23]: власники фінансових ресурсів (продавці); користувачі фінансових ресурсів (покупці); фінансові посередники; органи державного регулювання на ринку фінансових послуг; громадські організації.

Згідно з положеннями чинного законодавства України, фактично до основних суб'єктів, які здійснюють державне регулювання у сфері надання послуг у фінансовій сфері, належать Національний банк України (далі — НБУ), Національна комісія з регулювання ринків фінансових послуг (далі — Нацкомфінпослуг) та Національна комісія з цінних паперів і фондового ринку (далі — НКЦПФР).

Відповідно до п. 1 ч. 1 ст. 1 Закону України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» кредитні спілки належать до фінансових установ. Відтак, відповідно до ч. 1 ст. 21 Закону, державне регулювання та контроль за діяльністю кредитних спілок здійснює спеціально вповноважений орган виконавчої влади у сфері

регулювання ринків фінансових послуг. Функції цього органу покладено на Нацкомфінпослуг [5].

Контроль за діяльністю кредитних спілок у структурі Нацкомфінпослуг здійснює Департамент регулювання та нагляду за кредитними установами та бюро кредитних історій [6], який є самостійним структурним підрозділом Нацкомфінпослуг та одним із напрямів діяльності якого є взаємодія з державними правоохоронними органами та громадськими організаціями.

З метою ефективного державного регулювання та нагляду за наданням фінансових послуг Нацкомфінпослуг повинен забезпечувати необхідний рівень взаємодії з державними органами.

Останні тенденції законотворчого процесу в Україні свідчать про те, що відбувається змістовний перегляд функцій і повноважень органів виконавчої влади (зокрема спеціальних суб'єктів) у сфері надання фінансових послуг. Наприклад, актуальним питанням поточного законотворчого процесу є консолідація функцій щодо державного регулювання ринків фінансових послуг, яким пропонується закріпити перерозподіл функцій Національної комісії з питань регулювання сфери ринків фінансових послуг (яка нині є спеціальним суб'єктом державного регулювання у сфері ринків фінансових послуг) між Національним банком України та Національною комісією цінних паперів та фондових ринків, проте нині ще не розроблено критеріїв та науково-обґрунтованих підстав для проведення зазначеної вище оптимізації завдань та повноважень. Такі невиважені з позиції теорії права дії законодавця можуть призвести до механічного поєднання в правовому статусі одного суб'єкта повноважень, які є різними за природою та змістом. Отже, виникає необхідність дійсного визначення значення, місця і природи повноважень щодо здійснення державного регулювання ринків фінансових послуг.

Ще одним проявом зазначеної вище тенденції є передача повноважень від традиційних органів державного регулювання до незалежних, недержавних установ.

Так, Нацкомфінпослуг взаємодіє з Державною податковою службою України стосовно інформаційного забезпечення. Таке співробітництво між цими органами є вкрай важливим для ефективного державного регулювання та нагляду за наданням фінансових послуг і дотриманням законодавства у цій сфері, запобігання та припинення порушень на ринках фінансових послуг та реалізації єдиної державної політики у сфері податкових відносин, обов'язкових платежів, посилення контролю за додержанням податкового законодавства учасниками ринків фінансових послуг.

Також необхідно зазначити, що податкова консультація — це допомога контролюючого органу конкретному платнику податків стосовно практичного використання конкретної норми закону або нормативно-правового акта з питань адміністрування нарахування та сплати податків чи зборів, контроль за справлянням яких покладено на такий контролюючий орган (пп. 14.1.172 п. 14.1 ст. 14 Податкового кодексу України).

Згідно з положеннями ст. 52 цього Кодексу податкова консультація має індивідуальний характер і може використовуватися виключно платником податків, якому надано таку консультацію [7].

З метою реалізації положень Закону України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» Нацкомфінпослуг забезпечує обмін інформацією з НБУ і НКЦПФР щодо посилення інституціональної спроможності для здійснення ефективного регулювання ринку небанківських фінансових послуг.

Так, у 2017 році Нацкомфінпослуг спільно з НБУ розробив проєкт Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реформування та розвитку національної системи кредитної кооперації» [8]. Законопроєктом передбачено: встановлення диференційованих регуляторних вимог для окремих категорій кредитних спілок з урахуванням фінансових та операційних ризиків; удосконалення системи державного

регулювання і нагляду за діяльністю кредитних спілок; заснування саморегулюючої організації й запровадження обов'язкової участі всіх кредитних спілок у ній; формування умов для функціонування кооперативних банків; скасування можливості створення кредитних спілок на базі громадських організацій та обмеження діяльності кредитних спілок проживанням її членів механізмом гарантування вкладів членів кредитних спілок на депозитні рахунки. Крім того, законопроектом заплановано запровадження механізмів саморегулювання кредитних спілок шляхом створення однієї саморегулюючої організації, участь у якій має стати обов'язковою. Мета такої ініціативи — підтримання фінансової стабільності кредитних спілок і забезпечення дотримання ними правил поведінки на ринку фінансових послуг. Важливим елементом для захисту прав споживачів має стати запровадження системи повернення депозитів шляхом створення фонду гарантування для кредитних спілок, що залучають вклади [9; 10].

Головними напрямками вдосконалення взаємодії Нацкомфінпослуг та НБУ щодо запобігання злочинам у сфері надання фінансових послуг кредитними спілками в Україні є:

- формування механізму підтримки ліквідності кредитних спілок шляхом забезпечення функціонування установ другого рівня системи кредитних спілок — кооперативного банку та об'єднаних кредитних спілок, що забезпечить для них можливість доступу до необхідних фінансових ресурсів як шляхом перерозподілу в межах системи кредитних спілок, так і шляхом залучення відповідних ресурсів із зовнішніх джерел;
- запровадження системи гарантування внесків членів кредитних спілок шляхом забезпечення законодавчих та інституціональних умов для створення фонду гарантування внесків членів кредитних спілок на депозитні рахунки. Участь у системі гарантування внесків буде обов'язковою для тих кредитних спілок, які здійснюють діяльність із залучення внесків (вкладів) своїх членів на депозитні рахунки;
- створення умов для забезпечення фінансової стабільності кредитних спілок через створення фонду стабілізації і фінансового оздоровлення кредитних спілок;
- перехід на оперативний моніторинг діяльності кредитних спілок;
- створення загальнодоступної для споживачів інформаційної бази на основі показників діяльності кредитних установ з метою забезпечення доступу до інформації про діяльність кредитної спілки;
- внесення змін до законодавства щодо вдосконалення ведення персоналіфікованого обліку членів кредитних спілок, удосконалення управління кредитною спілкою, підвищення ролі асоціацій кредитних спілок у регулюванні їх діяльності, посилення відповідальності органів управління кредитних спілок за порушення прав споживачів [11].

У 2013 році підписано Меморандум про інформаційну взаємодію та співпрацю між Нацкомфінпослуг та Міністерством внутрішніх справ України (далі — МВС України). На сьогодні така взаємодія здійснюється Національною поліцією України.

Ця співпраця передусім спрямована на запобігання й припинення порушень законодавства на ринку фінансових послуг і на посилення захисту прав споживачів фінансових послуг України [12].

Відповідно до цього Меморандуму Нацкомфінпослуг та МВС України здійснюють обмін інформацією, яка становить взаємний державний інтерес і спрямована на подолання злочинності у сфері економіки, запобігання та припинення порушень законодавства у межах надання фінансових послуг, а також забезпечення захисту законних прав та інтересів фізичних і юридичних осіб.

Нацкомфінпослуг та Міністерство обмінюються інформацією щодо фактів порушення законодавства про фінансові послуги учасниками ринку, аналітичними даними щодо фінансового ринку і напрацьованими пропозиціями із запобігання вчиненню правопорушень на ринку фінансових послуг.

Державна політика завжди спрямована на розвиток та ефективне функціонування фінансового сектору країни, попередження фінансових злочинів та посилення захисту прав споживачів фінансових послуг як один з важливих елементів забезпечення здорового розвитку економіки України. Будь-який захист потребує не лише виявлення порушень чи злочинних дій, а й своєчасного реагування з боку відповідних органів [13].

Консолідована взаємодія державних органів має ефективно сприяти виявленню шахрайських схем, спрямованих на легалізацію «брудних» коштів, а також попередження злочинних дій, що дасть змогу посилити захист прав споживачів фінансового ринку України. Завдяки підписанню цього Меморандуму забезпечено своєчасне та ефективне реагування з боку Нацкомфінпослуг та МВС України.

На сьогодні між відомствами існує досвід співпраці, зокрема щодо усунення негативних наслідків діяльності кредитних спілок та стабілізації ситуації на ринку кредитної кооперації. Також спільно з Нацкомфінпослуг МВС України розробило законопроект щодо заборони функціонування на території України фінансових пірамід та інших сумнівних фінансових схем, що можуть призвести до привласнення коштів громадян. За результатами обміну інформацією з Нацкомфінпослуг щодо кредитних установ призупинено або анульовано ліцензію на здійснення діяльності 44 кредитним спілкам, а протягом 2013 року відкрито 272 кримінальні провадження [13].

Як стверджує Н. О. Шмігельська, у сфері фінансів основним заходом профілактики адміністративних правопорушень є державний фінансовий контроль як система аналізу й перевірки органами державного фінансового контролю відповідності використання державної власності, формування та виконання бюджетів усіх рівнів бюджетної системи України згідно з чинним законодавством [14, с. 96].

Ефективність діяльності щодо профілактики правопорушень у сфері надання фінансових послуг кредитними спілками залежить від якості фінансово-правового та кредитного контролю в країні. Слід зауважити, що з прийняттям Закону України «Про Національну поліцію» [15] постало питання про визначення організаційно-правових засад діяльності поліції з профілактики правопорушень у сфері надання фінансових послуг. Особливої уваги потребує прийняття базового Закону України «Про профілактику адміністративних правопорушень», нормативно-правових актів, що забезпечуватимуть можливість налагодження тісної взаємодії між підрозділами Національної поліції та іншими суб'єктами профілактики правопорушень у сфері надання фінансових послуг.

Окремо варто виділити взаємодію Нацкомфінпослуг із Департаментом фінансових розслідувань Держфінмоніторингу України [16], оскільки вважаємо її невід'ємною умовою ефективності, системності, комплексності та дієвості антилегалізаційних заходів у сфері надання фінансових послуг. Так, відповідно до Угоди про загальні засади співробітництва між цими суб'єктами державного фінансового моніторингу, зазначені сторони вживають у межах своєї компетенції всіх заходів, які можуть бути необхідними для співпраці у сфері запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, та пов'язаною з цим злочинною діяльністю, а також фінансуванню тероризму. Водночас сторони в межах своєї компетенції відповідно до законодавства та на підставі зазначеної Угоди: за взаємною згодою направляють своїх представників для участі в спільних заходах; у разі необхідності створюють робочі групи для підготовки та проведення спільних заходів; здійснюють обмін досвідом у цій сфері, у тому числі шляхом проведення нарад, семінарів і конференцій; здійснюють постійний обмін статистичними, довідковими й аналітичними матеріалами, методичними рекомендаціями, що становлять взаємний інтерес (за винятком інформації щодо особистого життя громадян); здійснюють спільні заходи з підвищення кваліфікації кадрів тощо [17].

Висновки. Таким чином, стратегічними напрямками в розвитку регулювання ринків фінансових послуг мають стати спрощення процедур звітності, інформування, нагляду й

моніторингу у сфері ринків фінансових послуг, забезпечення їхньої прозорості, максимально можливе делегування повноважень від органів загальної компетенції до спеціально уповноваженого суб'єкта регулювання ринків фінансових послуг, уніфікація та оптимізація функцій, завдань, чітке розмежування компетенції суб'єктів, які здійснюють державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, урахування напрямів розвитку регулювання ринків фінансових послуг у європейських країнах (особливо на наднаціональному рівні), запровадження відповідних стандартів, урахування рекомендацій і пропозицій під час розроблення положень вітчизняної політики розвитку галузі ринків фінансових послуг тощо.

Актуальним залишається питання розмежування повноважень органів державного регулювання у сфері ринків фінансових послуг в Україні та окреслення їхнього статусу, визначення процедур та форм їхньої взаємодії, фінансування тощо. Повноваження таких суб'єктів не мають дублюватися чи певним чином перетинатися, форми їхньої діяльності мають отримати чітке закріплення на законодавчому рівні з урахуванням науково обґрунтованих підстав класифікації таких повноважень, що надасть можливість установити окремі процедури прийняття рішень щодо конкретних об'єктів регулювання, а також процедури їх оприлюднення та оскарження.

Список використаних джерел

1. Про схвалення Концепції забезпечення національної безпеки у фінансовій сфері: розпорядження Кабінету Міністрів України від 15 серпня 2012 р. № 569-р. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/569-2012-%D1%80> (дата звернення: 20.08.2020).
2. Ринок фінансових послуг. URL: http://dn.khnu.km.ua/dn/k_default.aspx?M=k0453&T=12&lng=1&s (дата звернення: 15.08.2020).
3. Безух О. Проблеми правового забезпечення державного регулювання і державного управління у сфері підприємницької діяльності у контексті інтеграції до світової економіки. *Право України*. 2008. № 10. С. 78–85.
4. Ринок фінансових послуг: навч. посіб. / Л. Бакаєв, Е. Соколова, І. Шиндирук та ін. Київ, 2014. 384 с.
5. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг: Закон України від 12 лип. 2001 р. № 2664-III. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2664-14> (дата звернення: 20.08.2020).
6. Структура Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг України: станом на 1 січня 2018 р. URL: <https://nfp.gov.ua/structure/index.html> (дата звернення: 20.08.2020).
7. Щодо питання перебування кредитної спілки в Реєстрі неприбуткових установ та організацій до 1 січня 2017 року, подання податкової звітності з податку на прибуток за 2015 рік. Державна фіскальна служба України. 2017. URL: <http://dp.sfs.gov.ua/baner/podatkovikonsultatsii/konsultatsii-dlya-yuridichnih-osib/print-66802.html> (дата звернення: 20.08.2020).
8. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реформування та розвитку національної системи кредитної кооперації: проєкт Закону України. URL: <https://nfp.gov.ua/news/205.html?%D0%A0inVersion> (дата звернення: 20.08.2020).
9. Дмитренко Г. В. Державне регулювання ринку фінансових послуг. Публічне адміністрування: теорія та практика. 2013. Вип. 1. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Patp_2013_1_10 (дата звернення: 20.08.2020).
10. Нацкомфінпослуг провела підсумкову робочу зустріч з ринком кредитної кооперації. Нацкомфінпослуг. 2017. URL: <https://nfp.gov.ua/news/354.html> (дата звернення: 20.08.2020).
11. Борис Візіров окреслив шляхи вирішення проблем ринку кредитної кооперації. URL: http://vaks.org.ua/?id_news=840 (дата звернення: 20.08.2020).
12. МВС та Нацкомфінпослуг підписали меморандум про взаємодію та співпрацю. Національна поліція. 2013. URL: <https://www.npu.gov.ua/uk/publish/article/875700> (дата звернення: 20.08.2020).
13. Нацкомфінпослуг та МВС посилюють боротьбу з фінансовими злочинами. Нацкомфінпослуг. 2013. URL: <https://nfp.gov.ua/news/176.html?PrintVersion> (дата звернення: 20.08.2020).

14. Шмігельська Н. О. Адміністративно-правове регулювання профілактики правопорушень у сфері економіки : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07. Київ, 2015. 173 с.
15. Про Національну поліцію : Закон України від 2 лип. 2015 р. № 580-VIII. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/580-19> (дата звернення: 20.08.2020).
16. Структура Державної служби фінансового моніторингу України. Держкомфінмоніторинг України. 2017. URL: http://www.sdfm.gov.ua/articles.php?cat_id=132&art_id=17351&lang=uk (дата звернення: 20.08.2020).
17. Про загальні засади співробітництва між Державним департаментом фінансового моніторингу та Державною комісією з регулювання ринку фінансових послуг України : угода від 5 верес. 2003 р. № 20. Київ, 2003. 3 с.

References

1. Pro skhvalennia Kontseptsii zabezpechennia natsionalnoi bezpeky u finansovii sferi : rozporiadzhennia Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 15 serpnia 2012 r. № 569-r [On approval of the Concept of ensuring national security in the financial sphere : order of the Cabinet of Ministers of Ukraine]. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/569-2012-%D1%80> (data zvernennia: 20.08.2020) [in Ukrainian].
2. Rynok finansovykh posluh [Financial services market]. URL: http://dn.khnu.km.ua/dn/k_default.aspx?M=k0453&T=12&lng=1&s (data zvernennia: 15.08.2020) [in Ukrainian].
3. Bezukh, O. (2008). Problemy pravovoho zabezpechennia derzhavnoho rehuliuвання i derzhavnoho upravlinnia u sferi pidpriemnytskoi diialnosti u konteksti inteɦratsii do svitovoi ekonomiky [Problems of legal support of state regulation and public administration in the field of entrepreneurial activity in the context of integration into the world economy]. *Pravo Ukrainy*. № 10. S. 78–85 [in Ukrainian].
4. Rynok finansovykh posluh : navch. posib. / L. Bakaiev, E. Sokolova, I. Shyndyruk ta in. [Financial services market : textbook]. Kyiv, 2014. 384 s. [in Ukrainian].
5. Pro finansovi posluhy ta derzhavne rehuliuвання rynkiv finansovykh posluh : Zakon Ukrainy vid 12 lyp. 2001 r. № 2664-III [On financial services and state regulation of financial services markets: Law of Ukraine]. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2664-14> (data zvernennia: 20.08.2020) [in Ukrainian].
6. Struktura Natsionalnoi komisii, shcho zdiisniue derzhavne rehuliuвання u sferi rynkiv finansovykh posluh Ukrainy: stanom na 1 sichnia 2018 r. [Structure of the National Commission for State Regulation of Financial Services Markets of Ukraine: as of January 1, 2018]. URL: <https://nfp.gov.ua/structure/index.html> (data zvernennia: 20.08.2020) [in Ukrainian].
7. Shchodo pytannia perebuvannia kredytnoi spilky v Reiestri neprybutkovykh ustanov ta orhanizatsii do 1 sichnia 2017 roku, podannia podatkovoi zvitnosti z podatku na prybutok za 2015 rik. (2017). [On the issue of the credit union's stay in the Register of non-profit institutions and organizations until January 1, 2017, submission of income tax returns for 2015]. Derzhavna fiskalna sluzhba Ukrainy. URL: <http://dp.sfs.gov.ua/baner/podatkovyi-konsultatsii/konsultatsii-dlya-yuridichnih-osib/print-66802.html> (data zvernennia: 20.08.2020) [in Ukrainian].
8. Pro vnesennia zmin do deiakykh zakonodavchykh aktiv Ukrainy shchodo reformuvannia ta rozvytku natsionalnoi systemy kredytnoi kooperatsii : proiekt Zakonu Ukrainy [On amendments to some legislative acts of Ukraine on reforming and developing the national system of credit cooperation]. URL: <https://nfp.gov.ua/news/205.html?%D0%A0inVersion> (data zvernennia: 20.08.2020) [in Ukrainian].
9. Dmytrenko, H. V. (2013). Derzhavne rehuliuвання rynku finansovykh posluh [State regulation of the financial services market]. *Publichne administruvannia: teoriia ta praktyka*. Vyp. 1. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Patp_2013_1_10 (data zvernennia: 20.08.2020) [in Ukrainian].
10. Natskomfinposluh provela pidsumkovu robochu zustrich z rynkom kredytnoi kooperatsii. Natskomfinposluh (2017). [Natskomfinposluh held a final working meeting with the credit cooperation market]. URL: <https://nfp.gov.ua/news/354.html> (data zvernennia: 20.08.2020) [in Ukrainian].
11. Borys Vizirov okreslyv shliakhy vyrishennia problem rynku kredytnoi kooperatsii [Boris Vizirov outlined ways to solve the problems of the credit union market]. URL: http://vaks.org.ua/?id_news=840 (data zvernennia: 20.08.2020) [in Ukrainian].
12. MVS ta Natskomfinposluh pidpysaly memorandum pro vzaiemodiiu ta spivpratsiu. (2013). Natsionalna politsiia Ukrainy [The Ministry of Internal Affairs and Natskomfinposluh signed a memorandum of cooperation. National Police of Ukraine]. URL: <https://www.npu.gov.ua/uk/publish/article/875700> (data zvernennia: 20.08.2020) [in Ukrainian].

13. Natskomfinposlugh ta MVS posyliuiut borotbu z finansovymy zlochynamy. Natskomfinposlugh. (2013) [Natskomfinposlugh and the Ministry of Internal Affairs are stepping up the fight against financial crimes]. URL: <https://nfp.gov.ua/news/176.html?PrintVersion> (data zvernennia: 20.08.2020) [in Ukrainian].

14. Shmihelska, N. O. (2015). Administratyvno-pravove rehuliuвання profilaktyky pravoporushen u sferi ekonomiky : dys. ... kand. yuryd. nauk : 12.00.07 [Administrative and legal regulation of crime prevention in the field of economics]. Kyiv, 173 s. [in Ukrainian].

15. Pro Natsionalnu politsiiu : Zakon Ukrainy vid 2 lyp. 2015 r. № 580-VIII [On the National Police: Law of Ukraine]. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/580-19> (data zvernennia: 20.08.2020) [in Ukrainian].

16. Struktura Derzhavnoi sluzhby finansovoho monitorynhu Ukrainy. Derzhkomfinmonitorynh Ukrainy (2017). [Structure of the State Financial Monitoring Service of Ukraine]. URL: http://www.sdfm.gov.ua/articles.php?cat_id=132&art_id=17351&lang=uk (data zvernennia: 20.08.2020) [in Ukrainian].

17. Pro zahalni zasady spivrobitnytstva mizh Derzhavnym departamentom finansovoho monitorynhu ta Derzhavnoiu komisiieiu z rehuliuвання rynku finansovykh poslug Ukrainy : uhoda vid 5 veres. 2003 r. № 20 [On the general principles of cooperation between the State Department of Financial Monitoring and the State Commission for Regulation of the Financial Services Market of Ukraine: agreement of 5 September. 2003 № 20]. Kyiv, 3 s.

Nazymko Yehor,
Doctor of Law, Senior Research Fellow
(Donetsk Law Institute, MIA of Ukraine, Kryvyi Rih)
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-4949-4155>

Kuprienko Volodymyr,
Aspirant
(National Academy of Management, Kyiv)
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1601-0679>

INTERACTION OF LAW ENFORCEMENT AND REGULATORY AUTHORITIES TO PREVENT VIOLATIONS OF THE PROCEDURE FOR PROVIDING FINANCIAL SERVICES IN THE ACTIVITIES OF CREDIT UNIONS IN UKRAINE

The article highlights the areas of cooperation of the National Commission for Regulation of Financial Services Markets with the State Tax Service of Ukraine, the National Bank of Ukraine, the National Commission on Securities and Stock Market, the National Police of Ukraine, the State Financial Monitoring Service of Ukraine. Emphasis is placed on the peculiarities of the adoption of the basic law "On Crime Prevention", regulations that will provide the opportunity to establish close cooperation between the National Police and other entities to prevent violations in the provision of financial services. Despite the current system of state regulation of the financial services market, definition and distribution of powers to regulate, supervise and control the activities of financial services, state regulation of the financial sector is currently inefficient, lags behind current market trends and requirements, does not take into account international experience. The key problem in the regulation of the financial services market is the lack of coordination between financial regulators, which in the process of supervisory activities is reflected in the inconsistency of their actions during the adoption of regulations, lack of coordination in systemic financial crises, lack of information exchange and failure mechanisms interaction during the supervision of financial conglomerates or related parties. The further integration of Ukraine into the world structures that determine the international policy in the field of financial services regulation is also important. Strategic priorities in the interaction of financial services market regulation should be simplification of reporting, information, supervision and monitoring procedures in the field of financial services markets, ensuring their transparency, maximum delegation of powers from general competence bodies to a specially authorized financial services market regulator, unification and optimization of functions, tasks, clear delineation of competence of subjects that carry out state regulation in the field of financial services markets, consideration of directions of development of regulation of financial services markets in European countries (especially at supranational level), introduction of appropriate standards, consideration of recommendations and proposals provisions of domestic policies for the development of financial services markets, to adopt standards for the implementation of state regulation in the field of financial services markets.

Key words: credit unions; interaction; criminal offenses; prevention.

Надійшла до редколегії 21.08.2020

Зразок для цитування:

Назимко Є. С., Купрієнко В. М. Взаємодія правоохоронних органів щодо запобігання порушенням порядку надання фінансових послуг у діяльності кредитних спілок в Україні. *Правовий часопис Донбасу*. 3 (72). 2020. С. 169—176. DOI: <https://doi.org/10.32366/2523-4269-2020-72-3-169-176>